

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/38/2022
Identifikačné číslo spisu:	6819201335
Dátum vydania rozhodnutia:	24.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6819201335.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne U. D., bývajúcej v E. A., E. A. XXX, proti žalovaným 1/ D. U., bývajúcemu v E. A., E. A. XXX, 2/ O. C., bývajúcemu v E. A., E. A. XXX, 3/ D. A., starostovi obce E. A., 4/ O. Z. F., 5/ Okresnému úradu Revúca, katastrálny odbor, o vypratanie nehnuteľností, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a vo zvyšku o neúplnom podaní vo veci samej, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 8 C 6/2019, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. januára 2020 č. k. 17 Co 143/2019-39, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo 6. augusta 2019 č. k. 8 C 6/2019-21 žalobu odmietol podľa § 129 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobkyňa bola vyzvaná na doplnenie žaloby, nakoľko v žalobe chýbalo označenie strán sporu, zrozumiteľný opis rozhodujúcich skutočností i žalobný návrh. Žalobkyňa na základe uznesenia súdu doplnila žalobu o ďalšie skutočnosti, nedoplnila však všetky náležitosti žaloby tak, ako bola v uznesení vyzvaná. Napriek doplneniu absentovalo označenie strán sporu a žalobný návrh, ako aj označenie nehnuteľností v zmysle zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v platnom znení. Žaloba nebola doplnená podľa § 129 ods. 1 CSP a pre tento nedostatok nebolo možné v konaní pokračovať bez riadneho označenia strán sporu a jasného a určitého žalobného návrhu nemohol o žalobe ani rozhodnúť.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 30. januára 2020 sp. zn. 17 Co 143/2019 uznesenie súdu prvej inštancie o odmietnutí podania v časti, ktorou sa žalobkyňa domáha voči žalovanému 1/ vypratania nehnuteľností - parcely reg. „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 177 m² a rodinného domu súp. č. XXX stojaceho na parc. reg. „C“ č. XXX/X, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, okres S., obec E. A., katastrálne územie E. A. a určenia jej vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam - k parcele reg. „C“ č. XXX/X - záhrada o výmere 39

m2 a k parcele reg. „C“ č. XXX - zastavaná plocha o nádvorie o výmere 83 m2 zapísaným na LV č. XXX, okres S., obec E.Á. A., katastrálne územie E. A. a k parcele reg. „E“ č. XX/X - zastavané plochy a nádvoría zapísanej na LV č. XXXX, okres S., obec E. A., katastrálne územie E. A. zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a uznesenie súdu prvej inštancie o odmietnutí podania vo zvyšnej časti, ktorou sa žalobkyňa voči nedostatočne označeným žalovaným 2/ a 3/ a voči žalovaným 4/ a 5/ domáha neurčito, nejasne a neúplne špecifikovaných nárokov potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu teda žaloba v spojení s jej doplneniami aj s prihladením na jej doplnenia v lehote na podanie odvolania je dostatočne určitá, je z nej zrejmé, že žalobkyňa sa voči žalovanému 1/ domáhala vypratania nehnuteľností a určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú dostatočne identifikované. Avšak v ostatnom obsahu sú žaloba a jej doplnenia neurčité, neúplné, nezrozumiteľné, chýba v nich jednoznačné označenie žalovaných, dostatočný opis rozhodujúcich skutočností, či dostatočné vymedzenie žalobného návrhu tak, aby bolo rozhodnutie vo veci samej ho preberajúce vykonateľné (nie je zrejmé, na ktorom pozemku, kde na ňom sa pôvodná studňa nachádzala, ktorej obnovenia sa žalobkyňa domáha, kde je postavená garáž, ktorej odstránenia sa žalobkyňa domáha, navyše z doplnení žaloby v odvolaní a jeho doplnení nie je ani zrejmé, či na tom a na vykolíkovani pozemku a pod. ešte žalobkyňa trvá).

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“ alebo „žalobkyňa“) dovolanie nemajúce náležitosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) predovšetkým skúmal, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá CSP). Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa nevzťahuje § 429 ods. 2 CSP a súčasne, ktorý nebol v dovolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP); o taký prípad ale v danej veci nešlo.

7. Pokiaľ ale nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v dovolacom konaní riadne poučený o tom, že dovolanie musí spísať advokát, predstavuje skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané iba dovolanie nespísané advokátom, taký nedostatok obligátneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparať.

8. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4 Cdo 190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

9. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

10. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie väd podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. Žalobkyňa bola v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. januára 2020 sp. zn. 17 Co 143/2019-39 riadne poučená podľa § 428 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na jeho podanie, náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1). I napriek náležitému poučeniu zo strany odvolacieho súdu je z obsahu spisu zrejmé, že dovolateľka nepreukázala požadované právnické vzdelanie (§ 429 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 468 CSP) a k podanému dovolaniu, ktoré spísala sama, doručenému 3. apríla 2020 nepriložila ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní.

12. So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

13. Žalovaní boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 CSP), trovy dovolacieho konania im však najvyšší súd nepriznal, nakoľko im žiadne preukázateľné nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.